

Woonstation – **Schouwspel** – www.schouwspel.nl

Speciale achteraansluiting Jøtul houtkachels

Als u in onze webwinkel Haard & Kachel een houtkachel koopt van de leverancier Jøtul, zult u merken dat bij sommige modellen een speciaal soort achteraansluiting aanwezig is, aan de achterkant ziet u namelijk in de kachel zelf alleen maar een cirkelvormige groef met de maat van de aansluiting. Dit deel kan er uitgeslagen worden, aan de binnenkant zit namelijk ook een zelfde groef met in de cirkel ook nog een kruisvormig breukvlak. Maar het voelt niet goed om op een mooie nieuwe kachel te gaan slaan (als u het probeert lukt het wel), dus als u een achter aansluiting nodig hebt is het veiliger om hier aan de buitenkant ook eerst met een slijptol een kruis in te slijpen, maar daarna moet u toch echt wel gaan slaan en nog hard ook. Als u nu de zweetdruppels van uw gezicht hebt geveegd, kunt u de kachel gaan aansluiten. In het geval u later een bovenaansluiting nodig hebt hoeft u alleen maar de ronde afdicht-plaat aan de bovenkant los te halen en naar achter te verplaatsen, aan de bovenkant hoeft u niet te slaan.

Vermiculite-platen en kachels

Houtkachels hebben aan de binnenkant ter bescherming van de buitenwand; vermiculite-platen, gietijzeren stroken of vuurvaste stenen als bekleding. Als nu deze vuurvaste stenen stuk gaan is het vaak moeilijk om aan nieuwe en passende stenen te komen, als u al een nieuwe steen hebt kunnen kopen zal deze niet precies passen en zult u met veel moeite de steen pas moeten slijpen. De ideale vervangers voor deze stenen zijn vermiculite platen, deze platen worden geperst van vermiculite korrels, ze zijn in verschillende kwaliteiten leverbaar, zoals normale en harde persing, ze zijn bestand tot temperaturen van 1000° tot 1100° , de gangbare maat van deze platen is vaak 25 of 30cm x 60cm. Deze platen zijn uitstekend geschikt om de binnenwand van een houtkachel mee te bekleden, dus u kunt nu gemakkelijk de kapotte stookstenen van uw kachel er mee vervangen. Ze kunnen eenvoudig worden gezaagd met een normale houtzaag en worden bewerkt met een houtrasp. Probeer een deel van de plaat te kopen als het maar om weinig gaat. In het geval van een oudere kachel met gietijzeren stroken, is het ook mogelijk om deze vermiculite platen te gebruiken, zult ze wat meer moeten bewerken omdat de plaats waar het gietijzer ingeklemd was, veel kleiner is dan de plaatdikte.

Nieuwe kachels de eerste keer stoken

Het is goed om te weten dat er bij de eerste keer stoken van een kachel of haard, altijd een ongevaarlijke walm en rook af komt die niet altijd prettig is en vaak best onbehaaglijk kan zijn. Dit gebeurt ook bij gashaarden en gaskachels. Deze walm is afkomstig van het inbranden van de laklaag en van de aanwezige vetten die achterblijven na het productie proces. Schrik niet te erg de eerste keer, het zal niet de eerste keer zijn dat een klant bijna in paniek opbelt, dat er toch echt iets fout is aan de kachel als die de eerste keer de kachel laat branden. U zult zien dat bij de volgende keer stoken deze walm veel minder of afwezig is, de geur is vaak nog enigszins waarneembaar als de kachel heter wordt dan de keren er voor. Mocht bij de tweede keer stoken de rook en de walm net zo erg zijn dan is er mogelijk iets fout. Zet daarom bij de eerste keer stoken dan ook uw ramen en deuren wijd open, er zijn mensen die er voor kiezen hun kachel eerst buiten te laten branden voordat ze deze binnen plaatsen. Na deze wederzijdse gewenning zult u jarenlang genieten van uw mooie hout kachel.

De benodigde kW-waarde van een kachel of haard ?

De meeste houtkachels die in Nederland worden gekocht, worden meestal niet gebruikt als hoofdverwarming. Maar als dit wel de bedoeling is, wilt u graag weten; Hoe groot moet het vermogen van de kachel zijn om mijn kamer te verwarmen ? Voor een houtkachel is het zaak om voor weinig overcapaciteit te kiezen, dan kan de kachel flink branden, dan brandt een houtkachel het beste, met een goed rendement van de brandstof. Is de kachel te groot voor de ruimte die verwarmd moet worden, dan zult u de kachel moeten temperen, waardoor hij minder goed en minder schoon zal branden, of u moet deuren (en ramen?) gaan open zetten - Een gaskachel of gashaard kan wel meer overcapaciteit hebben, die brandt in een lage stand ook goed – Hoe bepaalt u de capaciteit van een kachel voor uw situatie ? U kunt heel goed het volgende schema gebruiken voor de berekening hiervan. De uitkomst (in Watt) vermenigvuldigt u met het vloeroppervlak van deze ruimte. Dit getal deelt u door 1000 en u heeft de benodigde kW-waarde van de kachel, De capaciteit van een kachel wordt uitgedrukt in kiloWatt per uur (1 kiloWatt = 1000 Watt)

Berekening benodigd vermogen per M2 vloeroppervlak			
Woningvorm	Tussenwoning	Hoekwoning	Vrijstaandewoning
Ongeïsoleerd benodigd vermogen	200 W/m2	225 W/m2	250 W/m2
Aftrek voor vloer isolatie			
Vloer-isolatie	10 W/m2	10 W/m2	10 W/m2
Gevel-isolatie	10 W/m2	40 W/m2	40 W/m2
Glas-isolatie	30 W/m2	30 W/m2	30 W/m2
Nodig per M2	?	?	?

Bij het resultaat wat u nu heeft gevonden moet u nog de volgende afwegingen maken zoals:

- Staat mijn woning wel of niet beschut ? staan er andere woningen omheen ? staan er bomen rondom ? of staat het midden in de polder ? is mijn kamer extra hoog? zijn er veel of weinig ramen ?
- Een belangrijke overweging is ook het gevoel van u zelf over de woning, heeft u een koud huis voor uw gevoel, of valt dat mee ?

Door deze extra aanvullingen zult u de benodigde kW-waarde misschien wel moeten bijstellen.

Mijn leermeester gaf me ooit een mooie vuistregel, die luidt als volgt;

- Voor een goed geïsoleerde woning bij een normale kamerhoogte, wordt het vloeroppervlak gedeeld door 5, het getal dat hieruit volgt is de benodigde kW. van de kachel.
- Voor een slecht geïsoleerde woning bij een normale kamerhoogte, wordt het vloeroppervlak gedeeld door 4, het getal dat hieruit volgt is de benodigde kW. van de kachel.

Als uitgeschreven voorbeeld ziet het er zo uit:

- Voor een goed geïsoleerde woning: Kamer 5 x 8 meter = $40 : 5 = 8\text{kW}$
- Voor een slecht geïsoleerde woning: Kamer 5 x 8 meter = $40 : 4 = 10\text{kW}$

Gashaarden zonder afvoer

Vrijwel alle kachels en haarden hebben een rookgas-afvoerkanaal nodig om deze gassen veilig af te voeren. Maar er zijn inmiddels gashaarden ontwikkeld waarbij dat niet nodig is! Deze gashaarden zijn vaak kleinere wandmodellen en u kunt deze haarden inderdaad plaatsen en branden zonder rookgasafvoer. Bij goede merken kunt u er van uitgaan dat de haarden voldoen aan de geldende gas- en bouwtechnische voorschriften, ook hebben ze vaak een katalysator waardoor schadelijke gassen nauwelijks voorkomen. Wel dient u er rekening mee te houden dat er bij de verbranding van het gas nogal wat vocht vrijkomt, u zult dus voldoende moeten ventileren.

Matte oude schouwen oprissen

Sommige oude schouwen kunnen zo mat, zo dof, zo doods geworden zijn, het leven is er uit. U kunt dit leven weer terug brengen in het marmer en hardsteen door middel van gekookte lijnolie. U brengt dit gewoon met een doek op en wrijft het in, de randjes van de doffe schouw doet u met een kwastje, veel fijne krasjes en de matheid van uw schouw zult u zien verdwijnen. Gekookte lijnolie is met een uur droog, maar gebruik geen rauwe lijnolie, die droogt niet op. Wees voorzichtig met de doek waarmee u de lijnolie op de schouw hebt aangebracht, deze doek in een prop wegleggen kan in het slechtste geval tot gevolg hebben dat die gaat broeien en zelfs ontbranden. Veel Doe-Het-Zelf winkels verkopen deze gekookte lijnolie, maar maak eerst een proefje op de achter of zijkant van de schouw, **Succes !**